

Simona Rinkevičiūtė, Laura Gedminienė, Vilniaus universitetas

3-IASIS PALEONTOLOGIJĄ IR EKOLOGIJĄ SUJUNGIANTIS SIMPOZIUMAS VILNIUJE

Simpoziumo dalyviai prie Gamtos tyrimų centro. Lauros Gedminienės nuotraukos
Participants of the Symposium at the Nature Research Centre. Photos by L. Gedminienė

Biogeografai, paleontologai, ekologai ir kitų Žemės sistemos mokslų (angl. *Earth System Science*) atstovai, besidomintys (paleo)ekologinių modelių taikymu, siekiant suprasti praeitį ir dabartį, taip pat išsaugoti biologinę įvairovę ir ekosistemų funkcijas ateityje, jau trečią kartą susirinko į bendrą simpoziumą, kuris šiemet vyko Vilniuje (1-asis vyko Lidse (Jungtinė Karalystė), o 2-asis – Berlyne (Vokietija)). 2023 m. rugpjūčio 28–31 d. paleontologiją ir ekologiją sujungiantį simpoziumą (angl. *3rd Crossing the Palaeontological-Ecological Gap*) organizavo Vilniaus universiteto (VU) Geomokslų institutas ir Gamtos tyrimo centras (GTC). Jis vyko hibridiniu būdu ir subūrė daugiau nei 70 mokslininkų (50 kontaktinių ir apie 20 nuotoliniu būdu prisijungusių dalyvių) iš 15 šalių, jame pristatyta beveik 50 pranešimų (įskaitant plenarinius, žodinius ir stendinius), vyko trijų darbo grupių dirbtuvės ir išvykos.

Susirinkę į GTC konferencijų salę simpoziumo dalyviai išklausė penkių kvietinių mokslininkų plenarinius pranešimus: dr. A. Tomašovyčius (Adam Tomašových) iš Slovakijos mokslų akademijos Žemės mokslų instituto kalbėjo apie fosilijų išsaugojimą ir jų tyrimų įtaką ekologinėms analizėms; dr. Dž. Beilis (Joseph Bailey) iš Kembridžo universiteto (Jungtinė Karalystė) pristatė pranešimą „Geoįvairovė – bendra eko-

logijos ir paleontologijos kalba“; dr. D. Fraser (Danielle Fraser) iš Kanados gamtos muziejaus Otavoje supažindino su kainozojaus (65,5 mln. m.–iki dabar) eros žinduolių bendruomenių biotinių sąveikų vaidmeniu evoliucijoje; dr. E. Njumen (Erica Newman) iš Kalifornijos universiteto (JAV) pristatė pranešimą „Kokias išvalgas makroekologija gali suteikti paleoekologijai?“, o prof. dr. F. Novak-Gotšelas (Phil Novack-Gottshall) iš Benediktino universiteto (JAV) – „Ekologijos ir palaeoekologijos supratimas per funkcinę įvairovę“.

Simpoziumo metu veikė trijų darbo grupių dirbtuvės: doc. dr. E. Mičel (Emily Mitchell) iš Kembridžo universiteto seminaras „Erdvinė sėslių *in situ* fosilijų bendruomenių analizė“, kuriame sužinota, kaip iš pėdsakų ir (arba) *in situ* fosilijų bendruomenių išgauti erdvinius duomenis, kaip analizuoti jų erdvinius modelius ir įvertinti, kokie procesai juos nulemia; prof. dr. Š. Lavdžojaus (Shaun Lovejoy) iš Makgilio universiteto (Kanada) seminaras „Megaklimato biogeologinis režimas: analizė ir modeliavimas“; doc. dr. H. Saslio (Haris Saslis) iš Kopenhagos universiteto (Danija) seminaras „Individuali karjera: už modelio „darbas visam gyvenimui“, kuriame jaunosius mokslininkus supažindino su karjeros keliais ir galimybėmis.

Pažintinės ekskursijos po Vilnių dalyviai
Participants of the sight-seeing tour of Vilnius

Simpoziumo dalyviai turėjo galimybę susipažinti su Vilniumi ir Biržų kraštu. Vedami dr. Jono Satkūno (Lietuvos geologijos tarnyba, LGT) keliavo Vilniaus kalvomis, gėrėjosi unikaliu ledyno paliktu ir termoerozijos suformuotu kraštovaizdžiu, aplankė pastutiniojo Rytų Europos mamuto radavietę ir kitas geologiškai svarbias mūsų sostinės vietas. Išvykoje į Biržų kraštą mokslininkus lydėjo dr. Laura Gedminienė ir dr. Domas Uogintas (GTC) bei Vidas Mikulėnas (LGT). Apžiūrėta regioninio parko lankytojų centro ekspozicija, Biržų krašto muziejus (Biržų pilis), pasivaikščiota unikaliu Geologiniu taku, aplankant žinomiausias smegduobes ir Kirkilų karstinius ežerus.

Didžiausia padėka šio tarptautinio renginio organizatoriams – moksliniam komitetui: prof. dr. Andrejui Spiridonov'ui (VU),

Ekskursijos po Biržų kraštą dalyviai prie naujai atsivėrusios smegduobės
Participants of the tour around the Biržai Region at the newly opened sinkhole

doc. dr. Eduardui Budriui (GTC), dr. Darjai Dankinai (VU ir Opolės universitetas (Portugalija)), dr. Neringai Gastevičienei (GTC), dr. L. Gedminienei (VU ir GTC) ir dr. Agnei Venckutei-Aleksienei (GTC); organizaciniam komitetui: prof. dr. A. Spiridonov'ui (pirmininkas), Simonai Rinkevičiūtei (pirmininko pavaduotoja, VU), dr. D. Dankinai (sekretorė), Liudui Daumantui (VU), dr. N. Gastevičienei, dr. L. Gedminienei, doc. dr. E. Budriui, Kristinai Girčytei (VU), dr. Miglei Stančikaitėi (GTC) ir dr. A. Venckutei-Aleksienei.

Nuoširdi padėka simpoziumo rėmėjams: Lietuvos geologų sąjungai, VU, GTC, „Vilnius Go“, Lietuvos mokslo tarybai, uždarosioms akcinėms bendrovėms „GeoBaltic“, „Sons of Drilling“, „GEO Consulting“ ir „Geotestus“, taip pat tarptautinei Paleontologijos draugijai (angl. *The Paleontological Society*, prieiga internete: <https://www.paleosoc.org/>), Virtualiajam paleontologijos kongresui (angl. *Palaeontological Virtual Congress*, prieiga internete: <https://v2023.palaeovc.org/>), Stuburinių paleontologijos draugijai (angl. *The Society of Vertebrate Paleontology*, prieiga internete: <https://vertpaleo.org/>), organizacijai „Perduodantys mokslą“ (angl. „*Transmitting Science*“, prieiga internete: <https://www.transmitting-science.com/>).

Šis gražus tarptautinis renginys baigėsi. Mokslininkai grįžo prie savo tyrimų, o dalytis naujais atradimais vėl susirinks 2025 m. Ciuriche Šveicarijoje. Lauksime naujų susitikimų.